

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการส่งเงินคืนกองทุนทดแทน
ผู้ประสบภัยกรณีรถของราชการก่อให้เกิดความเสียหาย

ระเบียบกระทรวงการคลัง

ว่าด้วยการส่งเงินคืนกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย กรณีรอดของราชการก่อให้เกิดความเสียหาย
พ.ศ. ๒๕๕๑

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการส่งเงินคืนกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย กรณีรอดของราชการก่อให้เกิดความเสียหาย ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. ๒๕๓๕ กระทรวงการคลังจึงกำหนดระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการส่งเงินคืนกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย กรณีรอดของราชการก่อให้เกิดความเสียหาย พ.ศ. ๒๕๕๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการส่งเงินคืนกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย กรณีรอดของราชการก่อให้เกิดความเสียหาย พ.ศ. ๒๕๓๖

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“รถของราชการ” หมายความว่า รถของกระทรวง ทบวง กรม และรถยนต์ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ทหาร ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๘ (๓)

ข้อ ๕ เมื่อรถของราชการที่มีได้จัดให้มีการประกันความเสียหายสำหรับผู้ประสบภัยได้ก่อให้เกิดความเสียหาย และได้มีการจ่ายเงินค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยจากกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย ให้สำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยแจ้งเรียกเงินตามจำนวนที่จ่ายไปยังส่วนราชการเจ้าของรถทราบ เพื่อขอใช้คืนโดยเร็ว ไม่ว่ารถของทางราชการนั้นเป็นฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบหรือไม่

ข้อ ๖ ส่วนราชการที่ได้รับแจ้งเรียกเงินตามข้อ ๕ ให้ดำเนินการขอเบิกเงินจากคลังจากงบดำเนินงาน โดยกรมบัญชีกลางจะจ่ายเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของส่วนราชการเพื่อให้ส่วนราชการจ่ายเงินคืนเข้าบัญชีกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยต่อไป

เล่ม ๑๒๕ ตอนพิเศษ ๑๕๘ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ กันยายน ๒๕๕๑

การเบิกจ่ายเงินตามวรรคหนึ่งให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในสามสิบวันทำการ นับแต่วันที่
ได้รับแจ้ง ทั้งนี้ ให้ถือวันที่ประทับตรารับหนังสือตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ
เป็นวันที่ได้รับแจ้ง

เงินที่ส่วนราชการต้องส่งคืนตามระเบียบนี้ ให้ถือว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเมื่อส่วนราชการ
ได้รับแจ้งให้ชำระหนี้และให้นำมาเบิกจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ได้รับแจ้งให้ชำระหนี้ได้

ข้อ ๘ การบันทึกบัญชีของส่วนราชการที่ส่งเงินคืนเข้ากองทุนทดแทนผู้ประสบภัย
ให้เป็นไปตามมาตรฐานการจัดทำบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

สำหรับส่วนราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหม ให้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงกลาโหม
ว่าด้วยการบัญชีเงินราชการที่ได้รับความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

ข้อ ๙ เมื่อส่วนราชการเจ้าของรถได้จ่ายเงินคืนกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยไปแล้ว ให้ส่วน
ราชการรีบดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเพื่อหาผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย
ตามระเบียบของทางราชการโดยเร็ว

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่ส่วนราชการไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดในระเบียบนี้ ให้ขอทำความ
ตกลงกับกระทรวงการคลัง

ข้อ ๑๑ การส่งเงินคืนกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยในกรณีที่รถของเทศบาล องค์การบริหาร
ส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และราชการส่วนท้องถิ่นที่เรียกชื่อ
อย่างอื่น ก่อให้เกิดความเสียหาย ให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ ของราชการบริหารส่วนท้องถิ่นนั้น

ข้อ ๑๒ ให้ปลัดกระทรวงการคลังรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

สุรพงษ์ สืบวงศ์ลี

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ภาคผนวก ข

ข้อกำหนดสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจ
ประกันภัยว่าด้วยการพิจารณาจำหน่ายลูกหนี้กองทุนทดแทน
ผู้ประสบภัยออกจากบัญชีเป็นสูญ

ค.ป.ก.
 คณะกรรมการการเลือกตั้ง
 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
 ถนนแจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร

**ข้อกำหนดสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย
 ว่าด้วยการพิจารณาจำหน่ายลูกหนี้กองทุนทดแทนผู้ประสบภัยออกจากบัญชีเป็นหนี้สูญ
 พ.ศ. 2552**

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 32(2) แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย พ.ศ.2550 ประกอบกับข้อ 28 ของระเบียบคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ว่าด้วยการเบิกจ่าย การเก็บรักษา การจัดการกองทุน และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย พ.ศ.2552 สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย จึงได้วางข้อกำหนดไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อกำหนดนี้เรียกว่า "ข้อกำหนดสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ว่าด้วยการพิจารณาจำหน่ายลูกหนี้กองทุนทดแทนผู้ประสบภัย ออกจากบัญชีเป็นหนี้สูญ พ.ศ. 2552"

ข้อ 2 ข้อกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ 3 ในข้อกำหนดนี้

"กองทุน" หมายความว่า กองทุนทดแทนผู้ประสบภัย

"สำนักงาน" หมายความว่า สำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย สำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยภาค สำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยเขต หรือสำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยจังหวัด หรือหน่วยงานอื่นที่ปฏิบัติหน้าที่อย่างเดียวกัน แล้วแต่กรณี

"ลูกหนี้" หมายความว่า บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่ต้องรับผิดชอบคืนเงินค่าเสียหายเบื้องต้นแก่กองทุน

"เลขานุการ" หมายความว่า เลขานุการคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย

ข้อ 4 ให้เลขานุการรักษาการตามข้อกำหนดนี้

-2-

ข้อ 5 เมื่อสำนักงานได้จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัย และทราบตัวลูกหนี้ ให้ดำเนินการไล่เบียดเรียกคืน ดังนี้

5.1 ออกคำสั่งทางปกครองเรียกให้จ่ายเงินคืนพร้อมเงินเพิ่มในอัตราร้อยละ 20 ของเงินที่ได้จ่ายไปภายใน 7 วัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่งหรือมีหนังสือทวงถามเรียกคืนให้ชำระหนี้โดยชอบแล้ว ตามแต่กรณี

5.2 เมื่อลูกหนี้ได้รับคำสั่งทางปกครองหรือหนังสือทวงถามตาม 5.1 แล้ว ละเลยหรือเพิกเฉยไม่ชำระหนี้ ให้ดำเนินการติดตามทวงถามให้ชำระหนี้ อีก 2 ครั้ง แต่ละครั้งให้มีระยะเวลาห่างกันไม่น้อยกว่า 30 วัน

5.3 หากดำเนินการตาม 5.1 และ 5.2 แล้ว ลูกหนี้เพิกเฉยไม่ชำระหนี้ ให้ดำเนินการสืบหาทรัพย์สิน โดยปฏิบัติดังนี้

- (1) มีหนังสือตรวจสอบกรรมสิทธิ์ที่ดิน หรือสังหาริมทรัพย์บนที่ดินกับกรมที่ดิน
- (2) มีหนังสือตรวจสอบกรรมสิทธิ์รถยนต์ กับกรมการขนส่งทางบก
- (3) มีหนังสือขอความร่วมมือตรวจสอบบัญชีเงินฝากธนาคาร หรือสถาบันการเงิน
- (4) ออกไปสำรวจสถานะของลูกหนี้ ณ ภูมิลำเนา โดยการตรวจสอบสถานที่อยู่อาศัย การประกอบอาชีพ จากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้อยู่อาศัยข้างเคียง เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา

ข้อ 6 เมื่อดำเนินการตามข้อ 5 แล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเป็นที่ยุติ กรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าลูกหนี้ไม่อยู่ในฐานะที่ชำระหนี้ได้ ก็ให้จำหน่ายออกจากบัญชีเป็นหนี้สูญ

- 6.1 ลูกหนี้ถึงแก่ความตาย และไม่มีทรัพย์สินมรดกตกทอดแก่ทายาท
- 6.2 ลูกหนี้ต้องคำพิพากษาให้ล้มละลาย
- 6.3 ลูกหนี้ทุพพลภาพอย่างถาวรจนไม่สามารถประกอบอาชีพตามปกติได้ หรือวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน และไม่มีทรัพย์สินอื่นที่สามารถยึดหรืออายัดได้ตามกฎหมาย

ข้อ 7 เมื่อดำเนินการตามข้อ 5 แล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเป็นที่ยุติดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าดำเนินการไล่เบียดเรียกคืนไม่คุ้มกับค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียไป ก็ให้จำหน่ายออกจากบัญชีเป็นหนี้สูญ

- 7.1 หนี้นั้นมีมูลค่าไม่เกิน 7,000 บาท และลูกหนี้ไม่มีทรัพย์สินที่สามารถยึดหรืออายัดได้ตามกฎหมาย
- 7.2 หนี้นั้นมีมูลค่าเกินกว่า 7,000 บาท และลูกหนี้ไม่มีทรัพย์สินที่สามารถยึดหรืออายัดได้ตามกฎหมาย เมื่อได้มีการดำเนินการตาม 5.3(4) อย่างน้อยปีละครั้ง ปรากฏว่ามีค่าใช้จ่ายรวมกันถึงกึ่งหนึ่งของมูลหนี้ และไม่พบทรัพย์สินที่สามารถยึดหรืออายัดได้ตามกฎหมาย

- 3 -

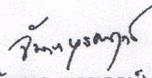
7.3 กรณีลูกหนี้มีทรัพย์สินที่จะสามารถยึดหรืออายัดได้ตามกฎหมาย แต่ปรากฏว่าทรัพย์สินที่ยึดเมื่อประเมินราคาแล้วมีมูลค่าไม่เกิน 10,000 บาท เมื่อขายทอดตลาด แล้วคาดว่าจะได้ราคาไม่เกิน 10,000 บาท

ข้อ 8 เมื่อสำนักงานได้จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัย แต่ไม่สามารถติดตามตัวบุคคลที่ต้องรับผิดชอบได้ ให้จำหน่ายลูกหนี้ออกจากบัญชีเป็นหนี้สูญได้ เมื่อดำเนินการ ดังนี้

8.1 สอบถามผลการสอบสวนในการติดตามตัวผู้กระทำผิดไปยังพนักงานสอบสวน โดยมีหนังสือลงทะเบียนตอบรับภายใน 15 วัน นับแต่วันที่จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้น หากไม่ได้รับการแจ้งผลภายใน 60 วัน นับแต่วันที่พนักงานสอบสวนได้รับหนังสือสอบถาม ดังกล่าว ให้สอบถามไปอีกอย่างน้อย 2 ครั้ง แต่ละครั้งให้มีระยะเวลาห่างกันไม่น้อยกว่า 30 วัน

8.2 หากได้รับแจ้งผลการสอบสวนโดยพนักงานสอบสวนมีความเห็นงด หรือยุติการสอบสวน หรือเมื่อพ้นระยะเวลา 1 ปี นับแต่วันที่จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้น และได้ดำเนินการตาม 8.1 ครบถ้วนแล้ว ก็ยังไม่ได้รับหนังสือแจ้งผลจากพนักงานสอบสวน

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน พ.ศ. 2552

(นางจันทรา บุรณกมล)
เลขาธิการ

ภาคผนวก ค

หนังสือตอบข้อหารือคณะกรรมการกฤษฎีกา
(กรรมการร่างกฎหมายคณะที่ 2)

ด่วนมาก

รับลงที่
วันที่ 9 มิ.ย. 2539
เวลา 10.35 น.

ที่ นร 0601/828

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ท่าช้างวังหน้า กรุงเทพฯ 10200/103
รับเลขที่ 142/103
ลงวันที่ 9 มิ.ย. 2539
เวลา 12.30 น.

๙ ธันวาคม 2538

เรื่อง หารือข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535

เรื่อง อธิบดีกรมการประกันภัย

กองนิติการ
รับอยู่ที่ 75
วันที่ 1 มิ.ย. 2539
เวลา 11.30 น.

- อ้างถึง (1) หนังสือกรมการประกันภัย ด่วนมาก ที่ พษ 0503/1642 ลงวันที่ 15 พฤษภาคม 2538
- (2) หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร 0601/ป 7247 ลงวันที่ 13 กันยายน 2538

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึก เรื่อง หารือข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 (การจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นจากเงินกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย)

ตามหนังสือกรมการประกันภัยที่อ้างถึง (1) ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมายว่า พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 ได้บัญญัติข้อยกเว้นให้รถบางประเภทไม่ต้องจัดให้มีการประกันภัยความเสียหาย ตามมาตรา 8 ซึ่งต่อมาได้มีการประกาศใช้กฎกระทรวง ฉบับที่ 9 โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8(4) ยกเว้นรถบางประเภทไม่ต้องจัดให้มีการประกันภัยผลสืบเนื่องจกกฎกระทรวงดังกล่าวเป็นเหตุให้กรมการประกันภัยมีปัญหาในการตีความเกี่ยวกับการใช้สิทธิเรียกเงินคืนของกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยในกรณีที่เจ้าของรถหรือผู้ขับขี่ซึ่งมิใช่เจ้าของรถ ได้ขับที่รถและประสบอุบัติเหตุโดยไม่มีคู่กรณี เช่น ล้มเองหรือชนต้นไม้ เป็นต้น กรมการประกันภัยจึงขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมายว่า

- (1) สำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยมีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ขับขี่รถที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องจัดให้มีการประกันความเสียหายตามกฎหมายฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2536) ในกรณีที่เจ้าของรถหรือผู้ขับขี่ซึ่งมิใช่เจ้าของรถ ได้ขับที่รถและประสบอุบัติเหตุโดยไม่มีคู่กรณี เช่น ล้มเองหรือชนต้นไม้ เป็นต้น หรือไม่
- (2) หากสำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยมีหน้าที่ที่จะต้องจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นในกรณีดังกล่าวแล้ว สำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยจะใช้สิทธิเรียกเงินคืน

ได้หรือไม่ อย่างไร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือตามที่อ้างถึง (2) ขอให้จัดตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว ความละเอียดครบถ้วนแล้ว นั้น บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ 2) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวข้างต้นแล้ว เห็นว่า

(1) พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 มีเจตนารมณ์ที่จะให้ความคุ้มครองแก่ผู้ประสบภัยให้ได้รับการชดเชยค่าเสียหายเบื้องต้นก่อนและทันทีที่ กล่าวคือ ผู้ใดก็ตามซึ่งได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรืออนามัย เนื่องจากรถที่ใช้หรืออยู่ในทาง ฯลฯ ย่อมเป็น "ผู้ประสบภัย" ตามคำนิยามในมาตรา 4 และถ้าอันตรายนั้นเข้ากรณีใดกรณีหนึ่งตามที่มาตรา 23 ระบุไว้ก็ให้จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นอันได้แก่ ค่าปลงศพ หรือค่ารักษาพยาบาล เบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยจากเงินกองทุน และการจ่ายนั้นก็ต่อกระทำให้เสร็จภายใน 7 วัน โดยไม่ต้องรอพิสูจน์ความรับผิดชอบตามมาตรา 25 และพระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายพิเศษเกี่ยวกับสวัสดิการสังคมที่บังคับให้มีการช่วยเหลือในเบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัยโดยไม่ต้องคำนึงว่าผู้ใด เป็นผู้ก่อให้เกิดความเสียหาย ดังนั้น สำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยจึงมีหน้าที่ตามกฎหมายที่ต้องจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยตามกฎหมายที่ขอหาหรือมา

(2) ในกรณีที่ความเสียหายเกิดขึ้นเพราะความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของผู้ประสบภัย สำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยมีสิทธิเรียกให้ผู้ประสบภัยนั้นคืนเงินค่าเสียหายเบื้องต้นได้ ตามมาตรา 31 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535

รายละเอียดของความเห็นปรากฏตามบันทึกที่ได้เสนอมาพร้อมหนังสือนี้ และในการพิจารณาเรื่องนี้ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์(กรมการประกันภัย) ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด และผู้แทนกระทรวงคมนาคม(กรมการขนส่งทางบก) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบข้อบังคับแล้ว จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภัยราชกร จุฬารัตน)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

ส่ง กนต.
by
10 ส.ค. 2531

สำนักงานเลขาธิการกรม
โทร. 2220206-9
โทรสาร 2241401
2263611-2

เขียนที่ห้อง 4
เพื่อโปรดทราบก่อนส่ง 0 กคต. 112-5008.
9 ส.ค. 2531

กนต.
นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ
ปลัดวอร์ด กนต. 112-5008-51

บันทึก

เรื่อง หารือข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535
(การจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นจากกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย)

กรมการประกันภัยได้มีหนังสือ ค่วนมาก ที่ พณ 0503/1642 ลงวันที่ 15 พฤษภาคม 2538 ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาความว่า ด้วยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 ได้บัญญัติข้อยกเว้นให้รถบางประเภทไม่ต้องจัดให้มีการประกันภัยความเสียหายตามมาตรา 8 ซึ่งต่อมาได้มีการประกาศใช้กฎกระทรวง ฉบับที่ 9 โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8(4) ยกเว้นรถบางประเภทไม่ต้องจัดให้มีการประกันภัย ผลสืบเนื่องจากกฎกระทรวงดังกล่าวเป็นเหตุให้กรมการประกันภัยมีปัญหาในการตีความเกี่ยวกับการใช้สิทธิเรียกเงินคืนของสำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย ในกรณีที่เจ้าของรถหรือผู้ขับขี่ซึ่งมิใช่เจ้าของรถได้ขับขี่รถและประสบอุบัติเหตุโดยไม่มีคู่กรณี เช่น ล้มเอง หรือชนต้นไม้ เป็นต้น ซึ่งกรมการประกันภัยได้พิจารณาแล้วเห็นว่า บุคคลนั้นเป็นผู้ประสบภัยตามคำนิยามตามมาตรา 4 ประกอบกับมาตรา 23(6) กำหนดให้สำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยต้องจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นในกรณีที่เป็นการเกิดความเสียหายที่เกิดแก่ผู้ประสบภัยที่เกิดจากรถตามมาตรา 8 ดังนั้น สำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยจึงจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้กับบุคคลดังกล่าว ทำให้เกิดปัญหาการใช้สิทธิเรียกเงินคืนจะมีได้หรือไม่ ซึ่งพนักงานอัยการเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องในปัญหานี้ กรมการประกันภัยจึงได้หารือไปยังสำนักงานอัยการสูงสุดและสำนักงานอัยการสูงสุดได้ให้ความเห็นว่า สำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยไม่มีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่เจ้าของรถหรือผู้ขับขี่ เนื่องจากไม่เข้ากรณีที่ผู้ประสบภัยไม่อาจรับค่าเสียหายเบื้องต้นจากเจ้าของรถที่ก่อให้เกิดความเสียหายได้ จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาถึงสิทธิของสำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยในการเรียกเงินคืนจากผู้หนึ่งผู้ใด

เนื่องจากความเห็นของสำนักงานอัยการสูงสุดก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติของกรมการประกันภัย เพราะเมื่อพิจารณาตามเจตนารมณ์ของกฎหมายแล้วเห็นว่ากฎหมายต้องการให้การชดเชยให้ชวยต่อผู้ประสบภัยในเบื้องต้นเสียก่อนโดยมิต้องรอพิสูจน์ความรับผิดชอบ เพื่อให้ผู้ประสบภัยที่เกิดจากรถได้รับเงินจำนวนหนึ่งในการบรรเทา

ความเสียหาย เช่น กรณีเสียชีวิตให้ได้รับค่าปลงศพในเบื้องต้น หรือกรณีบาดเจ็บทางร่างกายก็ให้ได้รับการรักษาพยาบาลในเบื้องต้นเสียก่อน แล้วจึงดำเนินการตรวจสอบในภายหลัง ซึ่งรวมไปถึงกรณีการใช้สิทธิไล่เบี้ยคืนด้วย ซึ่งกรมการประกันภัยถือว่า บุคคลดังกล่าวไม่มีค้ำประกันแต่ถือเป็นผู้ประสบภัยตามบทนิยามในมาตรา 4 และมาตรา 23(6) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวให้สำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยดำเนินการจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยในกรณีที่ได้รับบาดเจ็บตาม มาตรา 8 ด้วย กรมการประกันภัยจึงขอหารือว่า สำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยมีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่เจ้าของรถหรือผู้ขับขี่ในกรณีข้างต้นหรือไม่ และหากมีหน้าที่ที่จะต้องจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นแล้ว สำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยจะใช้สิทธิเรียกเงินคืนได้หรือไม่ อย่างไร

กรมการประกันภัยพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความเห็นแตกต่างกัน ในโอกาสหารือชุดนี้ จึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาวินิจฉัย เพื่อกฎหมายประกันภัยจะได้ชัดเจน เป็นแนวปฏิบัติต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรมการร่างกฎหมาย คณะที่ 2) ได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากผู้แทนกระทรวงพาณิชย์(กรมการประกันภัย) และผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุดสรุปความได้ ดังนี้

ผู้แทนกรมการประกันภัยชี้แจงว่า พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 มีหลักการสำคัญอยู่ประการหนึ่งคือ เจ้าของรถซึ่งใช้รถหรือมีรถไว้เพื่อใช้ ต้องจัดให้มีการประกันความเสียหายสำหรับผู้ประสบภัยโดยประกันภัยกับบริษัทประกันภัย (มาตรา 7) ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ประสบภัยได้รับการรักษาพยาบาลโดยทันที แต่เนื่องจากในช่วงแรกที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับได้เกิดการโต้แย้งจากมวลชนโดยเฉพาะผู้ใช้รถจักรยานยนต์ กระทรวงพาณิชย์จึงได้ออกกฎกระทรวง (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2536 ให้รถบางประเภทได้แก่ รถจักรยานยนต์ที่จดทะเบียนไว้ก่อนวันที่ 5 เมษายน 2536 รถยนต์สามล้อที่แปรสภาพมาจากรถจักรยานยนต์ (รถสลาป) และรถใช้งานเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยรถจักรยานยนต์ ไม่ต้องจัดให้มีประกันความเสียหายตาม มาตรา 7 ภายในระยะเวลาหนึ่งปีหกเดือน ซึ่งในชั้นพิจารณาออกกฎกระทรวง ฉบับดังกล่าว กรมการประกันภัยได้เห็นปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในกรณีที่ผู้ขับขี่รถที่ได้รับชดเชยไม่ต้องจัดให้มีประกันอาจประสบอุบัติเหตุโดยไม่มีค้ำประกันและเพื่อ

เป็นการแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้น บริษัทประกันภัยได้จ่ายเงินสนับสนุนให้แก่สำนักงาน กองทุนทดแทนผู้ประสบภัยจากรถเพิ่มขึ้นจากที่บริษัทประกันภัยต้องจ่ายเป็นเงินสมทบ ตามมาตรา 36 ในอัตราร้อยละห้าของเบี้ยประกันที่บริษัทได้รับในแต่ละปีซึ่งเงินสนับสนุนดังกล่าวเป็นจำนวนเงินถึง 600 ล้านบาท และสำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยได้จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยอื่นเนื่องจากรถที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องจัดให้มีประกันไปแล้วประมาณ 80 ล้านบาท สำหรับกรณีตามข้อหาวิชานี้ กรรมการประกันภัยเห็นว่า เจ้าของรถหรือผู้ขับขี่ซึ่งมิใช่เจ้าของรถได้รับชดเชยและ ประสบอุบัติเหตุย่อมเป็นผู้ประสบภัยตามคำนิยามของกฎหมายจึงมีสิทธิที่จะได้รับ ค่าเสียหายเบื้องต้นจากสำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยตามมาตรา 23(6) แต่เมื่อสำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยได้จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นไปแล้วมีปัญหาว่า จะใช้สิทธิเรียกเงินคืนจากผู้ประสบภัยได้หรือไม่ จึงได้หาวิธีสำนักงานอัยการสูงสุด ในประเด็นดังกล่าว

ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุดชี้แจงว่าความเห็นของสำนักงานอัยการสูงสุด ปรากฏตามหนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด เรื่อง ความเห็นข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 สรุปได้ว่า พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 มีเจตนารมณ์ที่จะคุ้มครองผู้ประสบภัยที่ไม่ได้รับการชดเชยค่าเสียหาย หรือได้รับการชดเชยค่าเสียหายแต่ไม่คุ้มกับความเสียหายที่ได้รับจริง และหากผู้ประสบภัย จะใช้สิทธิทางแพ่งเรียกร้องค่าเสียหายก็ต้องใช้เวลาดำเนินคดียาวนาน ฉะนั้น หลักการ ที่สำคัญของพระราชบัญญัติฉบับนี้คือ ผู้ประสบภัยต้องมีสิทธิที่จะได้รับชดเชยค่าเสียหายเสียก่อน แต่ไม่ได้รับชดเชยค่าเสียหายหรือได้รับการชดเชยไม่คุ้มความเสียหายที่เกิดขึ้น สำหรับกรณีที่ ผู้ประสบภัยเกิดอุบัติเหตุโดยรถที่ตนขับขี่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ตนเอง ผู้ประสบภัย ย่อมไม่มีสิทธิได้รับชดเชยค่าเสียหายจากบุคคลใดได้ สำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย จึงไม่มีหน้าที่จะต้องจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยในกรณีนี้

คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ 2) ได้พิจารณา ปัญหาข้อหาวิชานี้ของกรรมการประกันภัยดังกล่าวแล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ที่ว่า สำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยมีหน้าที่ตาม กฎหมายที่ต้องจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่เจ้าของรถหรือผู้ขับขี่ซึ่งมิใช่เจ้าของรถ ที่ได้รับบาดเจ็บและประสบอุบัติเหตุโดยไม่มีคู่กรณี เช่น ล้มเอง หรือชนต้นไม้ หรือไม่ นั้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ 2) เห็นว่า ประเด็นข้อหาหรือเนื้อหาถึงกรณีที่เป็นรถที่ได้รับชกเว้นตามมาตรา 8 (4)¹ กล่าวคือ ไม่ต้องจัดให้มีการประกันความเสียหาย ซึ่งต่อมาได้มีกฎกระทรวง ฉบับที่ 9² กำหนด รถไว้ 3 จำพวก ได้แก่ รถจักรยานยนต์ที่จดทะเบียนไว้ก่อนวันที่ 5 เมษายน 2536 รถยนต์สามล้อที่แปรสภาพมาจากรถจักรยานยนต์ (รถสกายแลป) และรถใช้งานเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ฉะนั้น ประเด็นข้อหาหรือจึงเป็นกรณีเกี่ยวกับ รถดังกล่าวที่ผู้ขับขี่และผู้ประสภักย์เป็นบุคคลคนเดียวซึ่งสำนักงานอัยการสูงสุดมีความเห็นว่า ผู้ประสภักย์ในกรณีเช่นนี้ย่อมไม่มีสิทธิทางแพ่งที่จะได้รับชดใช้ค่าเสียหายจากบุคคลใดได้ สำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสภักย์จึงไม่มีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องจ่ายค่าเสียหาย

¹มาตรา 8 รถดังต่อไปนี้ไม่ต้องจัดให้มีการประกันความเสียหาย
ตามมาตรา 7

(1) รถสำหรับเฉพาะองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท และรถสำหรับผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(2) รถของสำนักพระราชวังที่จดทะเบียนและมีเครื่องหมายตามระเบียบที่เลขาธิการพระราชวังกำหนด

(3) รถของกระทรวง ทบวง กรม เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด สุขาภิบาล กรุงเทพมหานคร เมืองนันทา และราชการส่วนท้องถิ่นที่เรียกชื่ออย่างอื่น และรถยนต์ทหารตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ทหาร

(4) รถอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

²กฎกระทรวง ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2536) ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสภักย์จากรถ พ.ศ. 2535

ข้อ 1 รถดังต่อไปนี้ไม่ต้องจัดให้มีประกันความเสียหายตามมาตรา 7

(1) รถจักรยานยนต์ที่จดทะเบียนไว้ก่อนวันที่ 5 เมษายน 2536

(2) รถยนต์สามล้อที่แปรสภาพมาจากรถจักรยานยนต์ (รถสกายแลป)

(3) รถใช้งานเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

ข้อ 2 กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับได้มีกำหนดหนึ่งปีหกเดือนนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เบื้องต้นให้ตามมาตรา 35^๓ เมื่อคณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย
คณะที่ 2) ได้พิจารณาบทบัญญัติมาตราต่าง ๆ โดยเฉพาะมาตรา 4^๔ มาตรา 23^๕ และ

มาตรา 35 เมื่อมีกรณีตามมาตรา 23 เกิดขึ้น และผู้ประสบภัย
ไม่อาจขอรับค่าเสียหายเบื้องต้นจากเจ้าของรถที่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือบริษัทได้
ให้สำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัย
จากกองทุน เมื่อผู้ประสบภัยได้นำหลักฐานสำเนาบันทึกประจำวันในคดีของพนักงาน
สอบสวนมาแสดงพร้อมกับการยื่นคำขอ

การร้องขอรับค่าเสียหายเบื้องต้นจากกองทุนและการจ่ายค่า
เสียหายเบื้องต้นจากกองทุน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่
กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัติ

ฯลฯ

ฯลฯ

"ผู้ประสบภัย" หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย
หรืออนามัย เนื่องจากรถที่ใช้หรืออยู่ในทางหรือเนื่องจากสิ่งที่ยานพาหนะหรือติดตั้งในรถนั้น
และหมายความรวมถึงทายาทโดยธรรมของผู้ประสบภัยซึ่งถึงแก่ความตายด้วย

ฯลฯ

ฯลฯ

มาตรา 23 ในกรณีดังต่อไปนี้ ให้จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่
ผู้ประสบภัยจากเงินกองทุน

- (1) เจ้าของรถที่ก่อให้เกิดความเสียหายมิได้จัดให้มีการประกัน
ความเสียหายตามมาตรา 7 หรือมาตรา 9 และเจ้าของรถไม่ยอมจ่ายค่าเสียหาย
เบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัย หรือจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยไม่ครบจำนวน
- (2) ขณะเกิดเหตุ รถที่ก่อให้เกิดความเสียหายมิได้อยู่ในความครอบครอง
ของเจ้าของรถเพราะเหตุที่รถนั้นได้ถูกยักยอก ฉ้อโกง กรรโชก ลักทรัพย์ วิตเอาทรัพย์
ชิงทรัพย์ หรือปล้นทรัพย์ และเจ้าของรถได้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน
- (3) ไม่มีผู้แสดงตนเป็น เจ้าของรถที่ก่อให้เกิดความเสียหาย และรถนั้น
ไม่มีการประกันภัยกับบริษัท
- (4) มีความเสียหายจากรถเกิดแก่ผู้ประสบภัย แต่ไม่อาจทราบได้ว่า
รถคันใดก่อให้เกิดความเสียหาย

(มีต่อหน้าถัดไป)

มาตรา 25^๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 แล้ว
 คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ 2) มีความเห็นว่า พระราช
 บัญญัติฉบับนี้มีเจตนารมณ์ที่จะให้ความคุ้มครองแก่ผู้ประสบภัยให้ได้รับการชดเชย
 ค่าเสียหายเบื้องต้นที่แน่นอนและทันเวลาที่ กล่าวคือ ผู้ใดก็ตามซึ่งได้รับอันตราย
 ต่อชีวิต ร่างกาย หรืออนามัยเนื่องจากรถที่ใช้หรืออยู่ในทาง ฯลฯ ย่อมเป็น
 "ผู้ประสบภัย" ตามคำนิยามในมาตรา 4^๗ และถ้าอันตรายนั้นเข้ากรณีใดกรณีหนึ่ง
 ตามที่มาตรา 23^๘ ระบุไว้ก็ให้จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นอันได้แก่ ค่าปลงศพ หรือ
 ค่ารักษาพยาบาลเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยจากเงินกองทุนและการจ่ายนั้นก็ตั้ง
 กระทำให้เสร็จภายใน 7 วัน โดยไม่ต้องรอนิสุจน์ความรับผิดชอบตามมาตรา 25^๑
 และบทบัญญัติมาตรา 23 ได้ระบุถึงกรณีต่าง ๆ ที่ให้จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นจาก
 เงินกองทุนไว้เป็น 6 กรณี และกรณีตามมาตรา 23(6) ที่ว่า "ความเสียหายที่เกิด
 แก่ผู้ประสบภัยนั้นเกิดจากรถตามมาตรา 8" นั้น ย่อมใช้บังคับแก่กรณีตามปัญหานี้ได้
 โดยตรง อาจมีข้อโต้แย้งว่า กรณีอื่น ๆ ที่มาตรา 23 ระบุไว้เช่นกรณีตาม (1) (2)
 (3) หรือ (4) อาจเห็นได้ว่าผู้ขับขี่และผู้ประสบภัยเป็นบุคคลคนละคนกัน และกรณี
 ตาม (6) ที่ใช้บังคับแก่กรณีตามปัญหานี้ก็น่าจะต้องเป็นบุคคลคนละคนกันด้วย แต่เมื่อ
 นิจารณากรณีตาม (5) ก็อาจเห็นได้ว่าผู้ขับขี่และผู้ประสบภัยอาจเป็นบุคคลคนเดียวกันก็ได้

(ต่อจากเชิงอรรถที่ 5)

(5) บริษัทไม่จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นตามมาตรา 20 ให้แก่ผู้ประสบภัย
 หรือจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยไม่ครบจำนวน หรือ

(6) ความเสียหายที่เกิดแก่ผู้ประสบภัยนั้นเกิดจากรถตามมาตรา 8
^๑ มาตรา 25 ให้บริษัทหรือสำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยจ่าย
 ค่าเสียหายเบื้องต้นตามมาตรา 20 มาตรา 23 หรือมาตรา 24 ให้แก่ผู้ประสบภัย
 ให้เสร็จสิ้นภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ ทั้งนี้ โดยไม่ต้องรอนิสุจน์
 ความรับผิดชอบ

ให้ถือว่าค่าเสียหายเบื้องต้นเป็นส่วนหนึ่งของเงินค่าสินไหมทดแทน
 ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

^๗โปรดดูเชิงอรรถที่ 4, ข้างต้น

^๘โปรดดูเชิงอรรถที่ 5, ข้างต้น

^๑โปรดดูเชิงอรรถที่ 6, ข้างต้น

ข้อโต้แย้งดังกล่าวจึงขาดน้ำหนัก นอกจากนี้ จากการตรวจสอบเอกสารหลักฐาน การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ.¹⁰ ซึ่งได้ผ่าน การพิจารณาของกรรมการร่างกฎหมาย (คณะที่ 3) พบว่า คำนิยามของคำว่า "ผู้ประสบภัย" ในร่างนั้นหมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับอันตรายต่อชีวิตหรือร่างกาย เนื่องจากรถที่ใช้หรืออยู่ในทางหรือเนื่องจากสิ่งที่ยารถชนหรือติดค้างในรถนั้นและ หมายความว่ารวมถึงทายาทโดยธรรมของผู้ประสบภัยซึ่งถึงแก่ความตายด้วย "แต่ ไม่หมายความว่ารวมถึงเจ้าของรถที่ก่อให้เกิดความเสียหาย ผู้ขับขี่รถที่ก่อให้เกิด ความเสียหาย บุคคลในครอบครัวยุของเจ้าของรถที่ก่อให้เกิดความเสียหาย และ ลูกจ้างของเจ้าของรถดังกล่าวขณะอยู่ในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ในทางการที่จ้าง"

ต่อมาปรากฏว่าในชั้นเตรียมเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ รัฐบาลได้เปลี่ยนหลักการของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวซึ่งเดิม มีวัตถุประสงค์จะคุ้มครองเฉพาะบุคคลที่สามที่ประสบภัยมา เป็นการให้ความคุ้มครอง แก่ผู้ประสบภัยจากรถในทุกกรณี จึงได้มีการแก้ไขบทนิยามของคำว่า "ผู้ประสบภัย" ให้มีความหมายกว้างดังปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 จากเหตุผลดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น พระราชบัญญัตินี้จึงเป็นกฎหมายพิเศษเกี่ยวกับสวัสดิการ สังคมที่บังคับให้มีการช่วยเหลือในเบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัยโดยไม่ต้องคำนึงว่าผู้ใดเป็นผู้ก่อ ให้เกิดความเสียหาย ฉะนั้น เมื่อมีผู้ประสบภัยเข้ากรณีตามที่ระบุไว้ในมาตรา 23¹¹ แล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องพิจารณาเสียก่อนว่าผู้ประสบภัยนั้นมีสิทธิที่จะได้รับชดเชยค่าเสียหายตามประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือไม่ จึงจะจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นได้ ทั้งนี้ ตามมาตรา 25¹² ส่วนบทบัญญัติมาตรา 35¹³ นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ 2) เห็นว่า เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับแบบพิธีในการร้องขอรับค่าเสียหายเบื้องต้นจากสำนักงาน กองทุนทดแทนผู้ประสบภัยให้ต้องนำหลักฐานสำเนาบันทึกประจำวันในคดีของพนักงาน

¹⁰ ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. ส่งตามหนังสือ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ค่วนที่สุด ที่ นร 0601/120 ลงวันที่ 20 มกราคม 2535 ถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

¹¹ ปรคดฺุเชิงอรรถที่ 5, ข้างต้น

¹² ปรคดฺุเชิงอรรถที่ 6, ข้างต้น

¹³ ปรคดฺุเชิงอรรถที่ 3, ข้างต้น

สอบสวนมาแสดงพร้อมกับการยื่นคำขอเท่านั้น สำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย
จึงมีหน้าที่ตามกฎหมายที่ต้องจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้ผู้ประสบภัยตามกรณีที่มา
ประเด็นที่สอง ซึ่งสืบเนื่องมาจากประเด็นที่หนึ่งว่า หากสำนักงาน
กองทุนทดแทนผู้ประสบภัยมีหน้าที่ที่จะต้องจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นในกรณีดังกล่าวแล้ว
สำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยจะใช้สิทธิเรียกเงินคืนได้หรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ 2) มีความ
เห็นว่า ผู้มีหน้าที่จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้น เมื่อได้จ่ายไปแล้วจะมีสิทธิเรียกคืนได้
หรือไม่ ปรากฏว่ามาตรา 31 วรรคหนึ่ง¹⁴ และมาตรา 32¹⁵ ได้บัญญัติไว้แล้ว กล่าวคือ
ในกรณีที่ความเสียหายเกิดขึ้นเพราะความจงใจหรือความประมาทเลินเล่ออย่าง
ร้ายแรงของผู้ประสบภัย สำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยมีสิทธิเรียกให้ผู้ประสบภัย
นั้นคืนเงินค่าเสียหายเบื้องต้นได้ ตามนัยมาตรา 31 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ
คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535

(นายฉัตรราชกร จุฬารัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ธันวาคม 2538

¹⁴ มาตรา 31 ในกรณีที่ความเสียหายเกิดขึ้นจากการกระทำของบุคคล
ภายนอกหรือเกิดขึ้นเพราะความจงใจหรือความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของ
เจ้าของรถ ผู้ขับขี่รถ ผู้ซึ่งอยู่ในรถหรือผู้ประสบภัย เมื่อบริษัทหรือสำนักงานกองทุน
ทดแทนผู้ประสบภัยได้จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยไปแล้ว เป็นจำนวน
เท่าใด ให้บริษัทหรือสำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย แล้วแต่กรณี มีสิทธิไล่เบี้ย
เอาแก่บุคคลดังกล่าว หรือมีสิทธิเรียกให้ผู้ประสบภัยคืนเงินค่าเสียหายเบื้องต้นได้

ฯลฯ

ฯลฯ

¹⁵ มาตรา 32 ในกรณีที่นายทะเบียนได้จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่
ผู้ประสบภัย สำหรับความเสียหายที่เกิดจากรถตามมาตรา 8 ให้หน่วยงานซึ่งเป็น
เจ้าของรถที่ก่อให้เกิดความเสียหาย ส่งเงินตามจำนวนที่ได้จ่ายจากเงินกองทุน
คืนให้แก่กองทุนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด